

Ulkoministeriö

Oikeuspalvelu

Ihmisoikeustuomioistuin- ja
sopimusasioiden yksikkö OIK-40

VN/33260/2024

VN/33260/2024-UM-55

18.11.2025

OIKEUSMINISTERIÖ

**Ulkoministeriön lausunto työryhmän mietinnöstä ”Ihmiskauppadirektiivin
muutosdirektiivin täytäntöönpano”**

Oikeusministeriö on 16.10.2025 päivätyllä kirjeellä pyytänyt lausuntoa ihmiskauppadirektiivin muutosdirektiivin täytäntöönpanoa käsittelevän työryhmän mietinnöstä (Oikeusministeriön julkaisuja, mietintöjä ja lausuntoja 2025:45).

Työryhmän mietintö on laadittu hallituksen esityksen muotoon ja se on tehty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1712 ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annetun direktiivin 2011/36/EU muuttamisen johdosta. Direktiivin muutokset tulee saattaa kansallisesti voimaan viimeistään 15.7.2026 mennessä.

Ulkoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua. Ulkoministeriö pitää mietintöä hyvin ja kattavasti laadittuna. Ulkoministeriö lausuu mietinnön sijaissyntytyksiä käsittelevästä kokonaisuudesta. Ulkoministeriö pitää sijaissyntyttäjäksi saattamisen sisällyttämistä ihmiskauppaa koskevaan rikoslain säännökseen perusteltuna ja kannatettavana. Lisäksi ulkoministeriö pitää ihmiskaupan uhrien tarjoamien palveluiden käytön kriminalisointia tarpeellisenä. Edellä mainitut muutokset selkeyttävät lainsäädäntöä ja vastaavat direktiivin vaatimuksia. Muutokset myös tukevat Suomen kansainvälisten velvoitteiden täyttämistä ihmiskaupan torjunnan aloilla ja osaltaan vahvistavat ihmiskaupan ehkäisemistä. Ihmiskauppa on aiempaa yleisempää ja sen muodot ovat moninaistuneet. Ulkoministeriö pitää tärkeänä, että lainsäädäntöön sisältyy kaikki tarvittavat tehokkaat toimet ihmiskaupan eri muotojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä uhrien suojelemiseksi.

Suomi on ratifioinut Euroopan neuvoston yleissopimuksen ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta. Yleissopimus tuli Suomen osalta voimaan 1.9.2012 (SopS 43 ja 44/2012). Yleissopimuksen täytäntöönpanoa valvova riippumaton ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmä (GRETA) on antanut Suomelle useita ihmiskaupan vastaiseen toimintaan liittyviä suosituksia yleissopimuksen täytäntöönpanon varmentamiseksi. GRETA on muun muassa vuonna 2019 toisen valvontakierroksen suosituksissaan (GRETA(2019)06) edellyttänyt Suomen laativan kaikkien ihmiskaupan muotoja käsittelevän kansallisen toimintasuunnitelman sekä huomioimaan ihmiskaupan uhrien

**Postiosoite
Postadress
Postal Address**Ulkoministeriö
PL 176
00023 Valtioneuvosto**Käyntiosoite
Besöksadress
Office**Ulkoministeriö
Laivastokuja 3
00160 Helsinki**Puhelin
Telefon
Telephone**

+358 2 951 6001

**Faksi
Fax
Fax**

+358 9 629 840

**S-posti, internet
E-post, internet
E-mail, internet**kirjaamo.um@gov.fi
www.um.fi

tunnistamisen, aseman, suojelun sekä muun muassa tarjoamaan tukitoimia ihmiskaupan uhreille.

Tämän lisäksi muun muassa lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 87 ja 88/2011) täytäntöönpanoa valvova Lanzarote-komitea on suosituksissaan vuonna 2022 (T-ES(2022)02) antanut ihmiskaupan vastaisia toimia koskevia täytäntöönpanosuosituksia. Myös uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan (SopS 78 ja 80/2002) täytäntöönpanoa valvova Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitea on vuonna 2019 käsitellyt ihmiskaupan vastaisia toimia Suomea koskevissa päätelmissään.

Yhdistyneiden kansakuntien (YK) sopimusvalvontaelimistä muun muassa kidutuksen vastaisen komitean vuonna 2024 (CAT/C/FIN/CO/8), naisten syrjinnän poistamista käsittelevän komitean vuonna 2022 (CEDAW/C/FIN/CO/8) ja ihmisoikeuskomitean vuonna 2021 (CCPR/C/FIN/CO/7) hyväksymiin Suomea koskeviin suosituksiin sisältyy ihmiskaupan vastaisiin toimiin liittyviä suosituksia.

Lisäksi Suomi on saanut vastaavia suosituksia myös YK:n ihmisoikeusneuvoston yleismaailmallisessa määräaikaistarkastelussa viimeksi vuonna 2022 (A/HRC/52/9).

YK:n naisiin kohdistuvan väkivallan erityisraportoiija Reem Alsalem julkaisi 14.7.2025 raportin (A/80/158), jossa hän toteaa sijaissynnytysten voivan täyttää naisiin kohdistuvan väkivallan tunnusmerkit, jolloin sijaissynnytystä voidaan pitää myös vakavana ihmisoikeusloukkauksena. Raportissaan erityisraportoiija tunnistaa sijaissynnytysten fyysisiä, psykologisia sekä taloudellisia hyväksikäytön muotoja sekä myös sijaissynnytysten ihmiskauppaan liittyviä riskejä. Erityisraportoiija katsoo lisäksi sijaissynnytysten vahvistavan seksistisiä stereotypioita todeten niillä olevan haitallisia vaikutuksia sekä sijaissynnyttäjään että lapseen. Hän myös peräänkuuluttaa YK:n 10.10.2025 julkaisemassa tiedotteessa sijaissynnytysten maailmanlaajuisista kieltämisestä naisiin kohdistuvan väkivallan ja hyväksikäytön järjestelmänä.

Yksikönpäällikkö

Krista Oinonen

Lainsäädäntöneuvos

Marjatta Hiekka

Liitteet -
 Jakelu Oikeusministeriö
 Tiedoksi UM/OIK-01, OIK-02, OIK-40, POL-03, POL-40

VN/33260/2024-UM-55

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: